

Moció de l'Aliança Lliure Europea, a proposta del PSM-EN, a favor del reconeixement dels costos d'insularitat

Dotze milions d'europesos viuen en les gairebé 300 illes habitades que hi ha a la UE, però en només 6 arxipèlags es concentra el 85% d'aquesta població (Sicília, Sardenya, Xipre, Illes Balears, Malta i Còrsega). El 15% restant viu a altres illes, com per exemple les Illes Aland, les Illes Frísies o les Hèbrides, a Escòcia. Aquests territoris presenten una problemàtica comuna, l'anomenat *cost d'insularitat*, és a dir, un cost afegit que tenen els seus residents pel fet de viure en una illa. El conjunt d'aquests hàndicaps es poden resumir en cinc àrees:

1) Hiperespecialització de l'estructura econòmica en els sectors primaris o terciaris. Al no disposar de matèries primes abundoses, el sector industrial està subdesenvolupat. Aquest fenomen provoca que les economies insulars siguin massa dependents d'un únic sector (agricultura o pesca i/o serveis turístics): la monodependència econòmica provoca que es tracti d'economies més fràgils i dèbils que les del continent europeu. El PIB per càpita de les illes europees és molt inferior al del continent europeu: un 72% de la mitjana UE (segons dades d'Eurostat).

2) Alt temps i cost d'accés al mercat. El cost per accedir al mercat és molt més alt en el cas de les regions insulars. Només el cost de transport de mercaderies és entre 2 i 4 vegades més car que el que costa aquest transport en el continent.

3) Baix nivell de formació de la població activa. Sobretot pel que fa als nivells post secundari i de formació professional, el nivell d'instrucció de la població activa de les illes europees és molt inferior a les mitja de la UE: la distància al centre d'ensenyament –normalment, situat al territori continental- implica un cost molt alt per l'educació.

4) Limitats recursos naturals i mediambientals. L'aigua, l'energia, el territori, són recursos escassos a les illes, i aquesta escassetat, condiona molt el creixement econòmic i la qualitat de vida. A més, els efectes del canvi climàtic poden ser especialment greus i immediats en aquestes regions.

5) Escàs accés als serveis públics. Pilars de l'Estat del benestar com són la sanitat i l'educació no arriben als arxipèlags en les mateixes condicions que arriben als ciutadans continentals. L'accés als serveis públics és, per als illencs, molt més difícil que per a la resta de contribuents.

Tot i així, la UE no ha articulat encara suficients mecanismes compensatoris ni prou mesures específiques per ajudar a combatre els costos derivats de la condició d'insularitat (amb l'excepció de les *Regions Ultraperifèriques* –entre les quals es troben arxipèlags com Canàries, Açores i Madeira- que han vist compensats aquesta problemàtica gràcies a un *Estatut Permanent* que recull mesures específiques).

Per aquest motiu, l'Aliança Lliure Europea i els seus representants al Parlament Europeu es comprometen a:

- **Defensa de mesures específiques** per compensar els costos d'insularitat.
- **Inclusió de totes les illes de la mediterrània com a zones transfrontereres de la UE.** És a dir, que es reconegui el seu caràcter fronterer i que això els hi permeti accedir a major quotes de finançament de la política regional europea.
- **Aprovació de la clàusula d'excepció insular** en el cas de les polítiques de competència i liberalització dels serveis públics. Cal reconèixer l'existència de monopolis naturals (subministrament d'energia elèctrica...) i de la necessitat de serveis públics (connexió aèria inter-illes, illes-continent, ...).
- **Creació de l'Agència Europea per la Insularitat**, amb l'objectiu d'impulsar totes les accions esmentades i executar els programes específics per la insularitat.